

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لے کے ناں میں سوہنے رب دا کراں کلام بیان
مہر محبت کرنے والا اچا اُسدا ناں

ڈیرہ پھلاں دا سہرہ

مقالہ جات

دوسری سرائیکی کانفرنس، ڈی آئی خان

بمقام ڈسٹرکٹ کونسل ہال، ڈیرہ اسماعیل خان۔ 14 فروری، 2016ء

ترتیب

محمد ضیاء الدین

جملہ حقوق محفوظ اُن

ڈیرہ پھلاں داسہرہ	نام کتاب
دوسری سرائیکی کانفرنس دے مقالہ جات	
محمد ضیاء الدین	مرتبہ
تحقیقی مقالہ جات	موضوع
ثاقب حسین	کمپوزنگ / سرورق
فروری 2016ء	سال اشاعت
100/- روپے	قیمت
گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور	مطبع
جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ، پشاور	پرنٹر
978-969-9323-51-5	ISBN No.
گندھارا ہندکو اکیڈمی، 2 چنار روڈ،	ملک واپتہ
آبدھرہ، یونیورسٹی ٹاؤن پشاور	

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشاور

2- چنار روڈ، آبدھرہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

091-9218164, 9218165

www.gandharahindko.com

انتساب

محترم جناب

اعجاز احمد قریشی

چیئر مین، گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان

دے ناں

ترتیب

نمبر شمار	عنوانات	صفحات
1	ہک ضروری گل۔ محمد ضیاء الدین	۳
2	خواجہ فریدی شاعری ایچ ”روہی“ بطور استعارہ۔ ڈاکٹر گل عباس اعوان	1
3	سلطان الشعراء غلام سکندر خان غلام۔ مرید عباس عارف	6
4	اکھان (ہک تجزیہ)۔ طارق اسماعیل احمدانی	23
5	سرائیکی لوک قصے دا فلسفہ۔ الطاف خان ڈاہر	36
6	سرائیکی قوم دی ثقافتی سنجان ”سرائیکی اجرک“۔ ظہور دھر بیچ	39
7	لوک قصے دیاں ونگیاں۔ شہزاد اسد خان لغاری	44
8	زبان تے سنجان۔ رانا محبوب اختر	56
9	حضرت شاہ عبداللطیف بھٹائی۔ ڈاکٹر جاوید حسان چانڈیو	61
10	حضرت قبلہ خواجہ نور محمد مہاروی۔ سید مختار علی شاہ	65
11	اساڈے ادبی مہاند رے۔ صدیق طاہر	68
12	ڈال۔ عبدالباسط بھٹی	72
13	ڈوپاراں دی ما۔ حبیب موبانہ	78
14	لفظ توں ڈرے لوگ۔ ڈاکٹر گل عباس اعوان	84
15	سرائیکی زبان، ادب تے موسیقی دا معتبر حوالہ۔ جمشید اقبال جمشید (بھکر)	89
16	شکارتے شکاری۔۔۔ امام بخش بندوخی۔ منظور بھٹہ (لیہ)	96

ہلکے ضروری گل

پاکستان درجنان زبانوں بولنے والا ملک ہے تے اس علاقے دے وسنیک یعنی ”ہندکووان“ آپڑا مدعا ہک دوئے تک بغیر مترجم دے پہنچا سکدین، جیہڑی زبان بغیر مترجم دے بیان ہو جاوے اوہ ہک ای زبان ہوندی اے۔ ہک اندازے دے مطابق پاکستان اچ 92 فیصد لوک بغیر مترجم دے آپڑا مدعا ہک دوئے تک پہنچا سکدین، ہندکووان جیہڑی زبان بولدین اُس ئوں پنجابی، سرائیکی، گوجری، پوٹھوہاری، کشمیری، سندھی بڑی آسانی نال سمجھ جاندین، بظاہر ایہہ لگداوے کہ ایہہ وکھریاں وکھریاں زبانوں ہن برے حقیقت ایہہ وے کہ انہاں ساریاں زبانوں دی مڈ ہک ای اے تے اس مڈ دیاں مختلف شاخاں ون جس ئوں ہند آریائی کہہندین۔

گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان اپڑے قیام سی ہونو تک نہ صرف ہندکو بلکہ صوبے اچ بولی جانڑے ولی دیگر زبانوں دے ادب وثقافت دی ترویج و ترقی وے کم پیا کردے، اس مقصد وے گندھارا بورڈ دے چیئر مین جناب اعجاز احمد قریشی دی ہدایت دے مطابق 2014ء اچ پھلاں دے شہر ڈیرہ اسماعیل خان اچ پہلی سرائیکی کانفرنس دا انعقاد کیتا گیا ایہہ جس دا مقصد سرائیکی زبان، ادب وثقافت دا فروغ تے ترویج و ترقی ایاتے انہاں دی ہدایت دے مطابق ای 2016ء اچ دوسری سرائیکی کانفرنس، ڈیرہ اسماعیل خان بھی منعقد کیتی گئی اے۔ گندھارا ہندکو بورڈ ئوں ایہہ اعزاز حاصل اے کہ اُس نے انتہائی کم وسائل دے باوجود صوبے دی تمام زبانوں، ثقافتاں دی ترویج و ترقی وے عملی اقدامات چکھین جس دا بین ثبوت دوسری سرائیکی کانفرنس دے علاوہ پنج دیگر فرنٹیر لیٹو سچریشنل کانفرنس دا انعقاد ہی اے۔ ہندکو زبان دے نال نال صوبے دی دوسری زبانوں دی ترقی دی گل کرنا کسی غرض دے تحت عینگا بلکہ ساڈا ایہہ یقین اے کہ ساڈیاں ایہہ زبانوں ساڈے وے اتفاق دا بڑا وڈا حوالہ ون تے ساڈوں چاہیدے کہ اسی اس حوالے ئوں مضبوط کریاں تے ناماں دے اختلاف دے باوجود اسی آپڑی مشترکات تلاش کریاں تے آپڑے اندر یکجہتی پیدا کرنے دے حوالے ئوں مضبوطی مضمون کر دے ریاں۔

دوسری سرائیکی کانفرنس جیہڑی فروری، 2016ء اچ ڈی آئی خان اچ منعقد ہوئی اے اس کانفرنس اچ پڑھے جانڑے وے مقالے بوساطت جناب محمد اسلم اعوان صیب گندھارا ہندکو بورڈ ئوں موصول ہوئین انہاں مقابلاں ئوں ابتدائی طور تے مرتب کر کے ہک کتابی صورت وئی گئی اے جیہڑی تو اڈے ملاحظے وے حاضر اے۔

محمد ضیاء الدین

جنرل سیکریٹری، گندھارا ہندکو بورڈ پاکستان